

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาข้อมูลภาคสนามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูอาจารย์ ในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร โดยใช้ประชากรประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 24 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 24 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 192 คน ครูอาจารย์ จำนวน 283 คน และอาจารย์อัตราจ้าง จำนวน 59 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 582 คน ซึ่งสามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ได้ ดังนี้

1. สถานภาพพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. บทบาทของผู้บริหาร และครูอาจารย์ในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน
3. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน
4. การตรวจสอบสมมติฐาน
5. ปัญหาและข้อเสนอแนะตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูอาจารย์ในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน

สถานภาพพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 จำนวนและค่าร้อยละสถานภาพพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	184	31.62
หญิง	398	68.38
รวม	582	100.0
อายุ		
ระหว่าง 21 – 30 ปี	106	18.20
ระหว่าง 31 – 40 ปี	43	7.39
ระหว่าง 41 – 50 ปี		44.16
ระหว่าง 51 – ปีขึ้นไป	176	30.24
รวม	582	100.0
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	521	89.52
ปริญญาโท	44	7.56
ปริญญาเอก	6	1.03
อื่นๆ	11	1.89
รวม	582	100.0
ตำแหน่ง		
ผู้อำนวยการ	24	4.12
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	24	4.12
ครู อาจารย์	482	82.82
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	52	8.93
รวม	582	100.0

ตารางที่ 4.1 จำนวนและค่าร้อยละสถานภาพพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
ตั้งแต่ 1 – 5 ปี	94	16.15
6 – 10 ปี	50	8.59
11 ปีขึ้นไป	438	75.26
รวม	582	100.0
ขนาดโรงเรียน		
ขนาดเล็ก 40 – 299 คน	45	7.73
ขนาดกลาง 300 – 799 คน	280	49.48
ขนาดใหญ่ 800 คนขึ้นไป	249	42.78
รวม	582	100.0

จากตารางที่ 4.1 แสดงว่า ผู้บริหารและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.38 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.16 รองลงมามีอายุระหว่าง 51 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 30.24 และมีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 7.39 มากที่สุด ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 89.52 รองลงมามีวุฒิการศึกษาปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 7.56 และวุฒิการศึกษาปริญญาเอก น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.03 ส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นครู อาจารย์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.82 รองลงมาเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 8.93 และ เป็นผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการ น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.12 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75.26 รองลงมามีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 1 – 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.25 และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 6- 10 ปี น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 8.59 ส่วนใหญ่สังกัดอยู่ในโรงเรียนขนาดกลางมีนักเรียนตั้งแต่ 300 – 799 คน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.48 รองลงมาสังกัดอยู่ในโรงเรียนขนาดกลางมีนักเรียนตั้งแต่ 800 คน ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 42.78 และสังกัดอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กมีนักเรียนตั้งแต่ 40 – 299 คน น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 7.73

บทบาทของผู้บริหารและครูอาจารย์ในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม

การจัดการสิ่งแวดล้อม	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ
1. ด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	3.58	0.63	มาก
2. ด้านการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคลากรของโรงเรียน	3.34	0.75	ปานกลาง
3. ด้านการจัดกิจกรรมรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน	3.39	0.72	ปานกลาง
4. ด้านการบริหารงานและรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน	3.29	0.74	ปานกลาง
5. ด้านความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม	3.12	0.77	ปานกลาง
รวม	3.34	0.65	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.2 แสดงว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์ ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.34$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าระดับการปฏิบัติของผู้บริหารและครูอาจารย์ คือการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน ได้แก่ การสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคลากรของโรงเรียน การจัดกิจกรรมรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน การบริหารงานและรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน และด้านความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ
1. มีการวางผังในการตกแต่งพื้นที่ทั้งหมดของโรงเรียน	3.58	0.81	มาก
2. มีการมอบหมายหน้าที่ให้บุคลากรรับผิดชอบในการตกแต่งและดูแลอย่างชัดเจน	3.67	0.80	มาก
3. มีการปลูกต้นไม้ให้ความร่มรื่นเป็นระเบียบสวยงาม เหมาะสมกับสภาพ	3.77	0.91	มาก
4. มีการจัดบริเวณรอบอาคารให้สะอาดเป็นระเบียบ และสวยงาม	3.63	0.81	มาก

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน (ต่อ)

การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ
5. มีการจัดสภาพห้องเรียนให้สะอาดเป็นระเบียบเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้	3.68	0.72	มาก
6. มีการจัดเก็บอุปกรณ์และเครื่องมือในห้องเรียนและโรงฝึกงานอย่างเป็นระเบียบและปลอดภัย	3.42	0.81	ปานกลาง
7. มีการดำเนินการเก็บขยะภายในโรงเรียนอย่างถูกหลักอนามัย	3.53	0.86	มาก
8. มีการรักษาความสะอาดห้องน้ำและห้องส้วมของโรงเรียนให้สะอาด	3.43	0.89	ปานกลาง
9. มีอุปกรณ์ในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ	3.42	0.81	ปานกลาง
รวม	3.58	0.63	มาก

จากตารางที่ 4.3 แสดงว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์มีบทบาทการปฏิบัติด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.58$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ระดับการปฏิบัติด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนของผู้บริหารและครูอาจารย์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ ได้แก่ มีการวางผังในการตกแต่งพื้นที่ทั้งหมดของโรงเรียน การมอบหมายหน้าที่ให้บุคลากรรับผิดชอบในการตกแต่งและดูแลอย่างชัดเจน มีการปลูกต้นไม้ให้ความร่มรื่นเป็นระเบียบสวยงาม มีการจัดบริเวณรอบอาคารให้สะอาดเป็นระเบียบและสวยงาม มีการจัดสภาพห้องเรียนให้สะอาดเป็นระเบียบเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ และมีการดำเนินการจัดเก็บขยะภายในโรงเรียนอย่างถูกหลักอนามัย ส่วนค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางมี 3 ข้อ ได้แก่ มีการจัดเก็บอุปกรณ์และเครื่องมือในห้องเรียนและโรงฝึกงานอย่างเป็นระเบียบ มีการรักษาความสะอาดห้องน้ำและห้องส้วม และมีอุปกรณ์ในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนการสอน ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคลากร
ของโรงเรียน

การสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคลากรของโรงเรียน	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ
1. มีการจัดโครงการอบรม สัมมนาครูอาจารย์ ด้านการจัด สิ่งแวดล้อม เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์	3.24	0.91	ปานกลาง
2. มีการเปิด โอกาสให้ครูอาจารย์ศึกษาต่อทางด้านสิ่งแวดล้อม	3.18	0.97	ปานกลาง
3. มีการจัดอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ความ เข้าใจและแนวทางปฏิบัติใน การเรียนการสอนสิ่งแวดล้อม	3.16	0.88	ปานกลาง
4. มีส่งเสริมบุคลากรของ โรงเรียนมีการทำงานร่วมกันเป็นหมู่/คณะ	3.67	0.88	มาก
5. มีส่งเสริมให้ครูผู้มีผลงานทางด้านสิ่งแวดล้อมมีโอกาสก้าวหน้า ในการทำงาน	3.36	0.87	ปานกลาง
6. มีการจัดส่งครูอาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม ที่หน่วยงานอื่นๆ จัดขึ้น	3.11	0.88	ปานกลาง
7. ส่งเสริมและให้ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม	3.33	0.87	ปานกลาง
8. มีการยกย่อง ชมเชย ครูอาจารย์ที่ทำงานทางด้านสิ่งแวดล้อม หรือ ได้รับพิจารณาความดีความชอบ	3.34	0.94	ปานกลาง
รวม	3.34	0.75	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 แสดงว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์ มีบทบาทการปฏิบัติการด้านการสร้าง
ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.34$) เมื่อ
จำแนกเป็นรายข้อ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ยกเว้น การส่งเสริมบุคลากรของโรงเรียนมีการ
ทำงานร่วมกันเป็นหมู่ / คณะ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.67$) ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการจัดกิจกรรมรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน

การจัดกิจกรรมรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ
1. มีการกำหนดโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน	3.45	0.87	ปานกลาง
2. มีงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมรณรงค์ และรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน	3.20	0.86	ปานกลาง
3. ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรม โครงการด้านสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน เช่น กิจกรรมรณรงค์การประหยัดไฟฟ้า การประหยัดน้ำ และการแยกขยะ	3.63	0.87	มาก
4. มีการเปิดกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อม ให้นักเรียนเลือกตามความสามารถความถนัด และความสนใจ	3.28	0.89	ปานกลาง
5. มีการให้ความรู้และประสบการณ์แก่นักเรียนเกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อม ทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียน	3.41	0.82	ปานกลาง
6. มีการประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	3.31	0.86	ปานกลาง
7. มีการเลือกวัสดุในการจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม น้อยที่สุด	3.39	0.82	ปานกลาง
8. การเลือกใช้วัสดุในท้องถิ่นที่ประหยัดและคุ้มค่าใช้ในการจัดกิจกรรม	3.36	0.80	ปานกลาง
9. ส่งเสริมนักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อม	3.31	0.83	ปานกลาง
10. มีการจัดกิจกรรมที่ช่วยป้องกันและลดมลพิษ	3.33	0.83	ปานกลาง
รวม	3.39	0.72	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 แสดงว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์ มีบทบาทการปฏิบัติด้านการจัดกิจกรรมรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.39$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ยกเว้น การส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมโครงการด้านสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน เช่น กิจกรรมรณรงค์การประหยัดไฟฟ้า การประหยัดน้ำ และการแยกขยะ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.63$) ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านการบริหารงานสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน

การบริหารงานสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ
1. มีการกำหนดเป็นนโยบายและมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบโครงการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนอย่างชัดเจน	3.49	0.83	ปานกลาง
2. มีการให้ ครู นักเรียน นักการภารโรงมีส่วนร่วมใน การวางแผนการจัดสิ่งแวดล้อม	3.42	0.87	ปานกลาง
3. มีการจัดทำแผนปฏิบัติการโครงการสิ่งแวดล้อม	3.42	0.84	ปานกลาง
4. มีการวิเคราะห์นโยบายด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน	3.24	0.85	ปานกลาง
5. มีการรวบรวมข้อมูลภาพแวดล้อมที่ตอบสนองนโยบายอย่างชัดเจน	3.17	0.83	ปานกลาง
6. มีการ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลงานเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเป็นระยะๆ	3.18	0.85	ปานกลาง
7. มีการสรรหาบุคลากรที่มีผลงานดีเด่นในการรณรงค์รักษาสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน	3.13	0.93	ปานกลาง
8. มีการส่งเสริมบุคลากรให้มีส่วนร่วมในการรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน	3.34	0.90	ปานกลาง
9. มีการร่วมมือประสานงานกับโรงเรียนอื่น หรือ หน่วยงานอื่นๆ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเช่นกระทรวงวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม	3.25	0.94	ปานกลาง
รวม	3.29	0.74	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 แสดงว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์ มีบทบาทการปฏิบัติด้านการบริหารงานสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.29$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ระดับการปฏิบัติด้านการบริหารงานสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับ
สิ่งแวดล้อม

ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับสิ่งแวดล้อม	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ
1. มีการจัดทำโครงการเกี่ยวกับการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนและชุมชน	3.34	0.88	ปานกลาง
2. มีการประสานงานเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม ที่เกิดขึ้น	3.34	0.84	ปานกลาง
3. มีการบริการข่าวสาร หรือ ข้อมูลที่ถูกต้องด้านสิ่งแวดล้อม แก่ชุมชน	3.18	0.85	ปานกลาง
4. มีการเชิญวิทยากรซึ่งเป็นภูมิปัญญาชาวบ้านมาสร้างสรรค้งานเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน	2.96	0.89	ปานกลาง
5. มีการเผยแพร่ผลงานที่ดีของโรงเรียนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นแบบอย่างแก่ชุมชน	3.13	0.93	ปานกลาง
6. มีการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมร่วมกับชุมชน	3.12	0.85	ปานกลาง
7. มีการสรรหาบุคลากรในชุมชนเพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการรักษาสิ่งแวดล้อม	2.98	0.90	ปานกลาง
8. มีการสนับสนุนชุมชนให้จัดตั้งองค์การเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	2.97	0.90	ปานกลาง
9. มีการประชาสัมพันธ์ผลงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	3.08	0.88	ปานกลาง
รวม	3.12	0.77	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.7 แสดงว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์ ด้านความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.12$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ระดับการปฏิบัติด้านความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารและครูอาจารย์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.7

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน

ตารางที่ 4.8 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ด้านการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน

การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน	ผู้บริหาร			ครู อาจารย์		
	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ
1. มีการวางผังในการตกแต่งพื้นที่ทั้งหมดของโรงเรียน	3.75	0.72	มาก	3.56	0.82	มาก
2. มีการมอบหมายหน้าที่ให้บุคลากรรับผิดชอบในการตกแต่งและดูแลอย่างชัดเจน	3.91	0.96	มาก	3.65	0.78	มาก
3. มีการปลูกต้นไม้ให้ความร่มรื่นเป็นระเบียบสวยงาม เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน	3.89	0.83	มาก	3.76	0.92	มาก
4. มีการจัดบริเวณรอบอาคารให้สะอาดเป็นระเบียบ และสวยงาม	3.75	0.75	มาก	3.62	0.82	มาก
5. มีการจัดสภาพห้องเรียนให้สะอาดเป็นระเบียบเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้	3.72	0.70	มาก	3.68	0.72	มาก
6. มีการจัดเก็บอุปกรณ์และเครื่องมือในห้องเรียน และโรงฝึกงานอย่างเป็นระเบียบและปลอดภัย	3.50	0.74	มาก	3.41	0.81	ปานกลาง
7. มีการดำเนินการเก็บขยะภายในโรงเรียนอย่างถูกหลักอนามัย	3.72	0.84	มาก	3.51	0.86	มาก
8. มีการรักษาความสะอาดห้องน้ำและห้องส้วมของโรงเรียนให้สะอาดอยู่เสมอ	3.70	0.84	มาก	3.41	0.90	ปานกลาง
9. มีอุปกรณ์ในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ	3.56	0.76	มาก	3.41	0.82	ปานกลาง
รวม	3.73	0.58	มาก	3.56	0.63	มาก

จากตารางที่ 4.8 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ต่อระดับการปฏิบัติด้านการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน โดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน ($\mu = 3.73$, $\mu = 3.56$ ตามลำดับ) เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อ พบว่า มีความแตกต่างกันทุกข้อ ดังนี้

1. การวางผังตกแต่งพื้นที่ทั้งหมดของโรงเรียน

2. การมอบหน้าที่ให้บุคลากรรับผิดชอบในการตกแต่งดูแลชัดเจน
3. การปลูกต้นไม้ให้ร่มรื่นเป็นระเบียบสวยงามและเหมาะสม
4. การจัดบริเวณรอบอาคารให้สะอาดเป็นระเบียบและสวยงาม
5. การจัดสภาพห้องเรียนให้สะอาดเป็นระเบียบเอื้อต่อการเรียนรู้
6. การจัดเก็บอุปกรณ์และเครื่องมือในห้องเรียนอย่างเป็นระเบียบ
7. การเก็บขยะภายในโรงเรียนอย่างถูกหลักอนามัย
8. การรักษาความสะอาดห้องน้ำและห้องส้วมฯ ให้สะอาดอยู่เสมอ
9. อุปกรณ์ในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ

ตารางที่ 4.9 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ด้านการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคลากรของโรงเรียน

การสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคลากร ของโรงเรียน	ผู้บริหาร			ครูอาจารย์		
	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ
1. มีการจัดโครงการอบรม สัมมนาครูอาจารย์ ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้	3.16	0.93	ปานกลาง	3.25	0.91	ปานกลาง
2. มีการเปิดโอกาสให้ครูอาจารย์ศึกษาต่อทาง ด้านสิ่งแวดล้อม	3.20	0.98	ปานกลาง	3.17	0.96	ปานกลาง
3. มีการจัดอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจและ แนวทางปฏิบัติในการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อม	3.31	0.87	ปานกลาง	3.14	0.88	ปานกลาง
4. มีส่งเสริมบุคลากรของโรงเรียนมีการทำงาน ร่วมกันเป็นหมู่ / คณะ	3.85	0.89	มาก	3.66	0.88	มาก
5. ส่งเสริมให้ครูผู้มีผลงานทางด้านสิ่งแวดล้อม มีโอกาสก้าวหน้าในการทำงาน	3.64	0.97	มาก	3.33	0.86	ปานกลาง
6. มีการจัดส่งครูอาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมการ จัดการสิ่งแวดล้อมที่หน่วยงานอื่นๆ	3.68	0.80	มาก	3.38	0.88	ปานกลาง
7. ส่งเสริมและให้ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ด้านสิ่งแวดล้อม	3.62	0.81	มาก	3.30	0.87	ปานกลาง
8. มีการยกย่องชมเชยครูอาจารย์ที่ทำงานทางด้าน สิ่งแวดล้อมหรือได้รับพิจารณาความดีความชอบ	3.58	0.87	มาก	3.32	0.95	ปานกลาง
รวม	3.51	0.72	มาก	3.32	0.75	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.9 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ต่อระดับการปฏิบัติ ด้านการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคลากรของโรงเรียน โดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน ($\mu = 3.51$, $\mu = 3.32$ ตามลำดับ) เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อ พบว่า มีความแตกต่างกันทุกข้อ ดังนี้

1. การจัดโครงการอบรมสัมมนาครูอาจารย์ด้านการจัดสิ่งแวดล้อม
2. การเปิดโอกาสให้ครูอาจารย์ศึกษาต่อทางด้านสิ่งแวดล้อม
3. การจัดอบรมพัฒนาความรู้และแนวทางปฏิบัติในการเรียนการสอนฯ
4. ส่งเสริมบุคลากรของโรงเรียนมีการทำงานร่วมกันเป็นหมู่และคณะ
5. การส่งเสริมให้ครูมีผลงานทางด้านสิ่งแวดล้อม
6. ส่งครูอาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อมที่หน่วยงานอื่นๆ
7. การส่งเสริมและให้ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม
8. การยกย่องชมเชยครูอาจารย์ที่ทำงานทางด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 4.10 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ด้านการจัดกิจกรรมรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน

การจัดกิจกรรมรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน	ผู้บริหาร			ครูอาจารย์		
	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ
1. มีการกำหนดโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน	3.60	0.86	มาก	3.44	0.87	ปานกลาง
2. มีงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน	3.20	0.92	ปานกลาง	3.18	0.86	ปานกลาง
3. ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรม โครงการด้านสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน เช่น กิจกรรมรณรงค์การประหยัดไฟฟ้า การประหยัดน้ำฯ	3.66	0.88	มาก	3.63	0.87	มาก
4. มีการเปิดกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมให้นักเรียนเลือกตามความสามารถความถนัด	3.54	0.89	มาก	3.26	0.89	ปานกลาง

ตารางที่ 4.10 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ด้านการจัดกิจกรรมรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน (ต่อ)

การจัดกิจกรรมรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน	ผู้บริหาร			ครูอาจารย์		
	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ
5. มีการให้ความรู้และประสบการณ์แก่นักเรียนเกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	3.58	0.82	มาก	3.39	0.82	ปานกลาง
6. มีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ	3.45	0.77	ปานกลาง	3.30	0.87	ปานกลาง
7. มีการเลือกวัสดุในการจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด	3.60	0.79	มาก	3.40	0.82	ปานกลาง
8. มีการเลือกวัสดุในท้องถิ่นที่ประหยัดและคุ้มค่าใช้ในการจัดกิจกรรม	3.64	0.72	มาก	3.37	0.83	ปานกลาง
9. มีส่งเสริมนักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการสิ่งแวดล้อม	3.66	0.72	มาก	3.34	0.81	ปานกลาง
10. มีการจัดกิจกรรมที่ช่วยป้องกันและลดมลพิษ	3.54	0.68	มาก	3.32	0.84	ปานกลาง
รวม	3.54	0.62	มาก	3.37	0.73	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.10 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ต่อการจัดกิจกรรมรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน โดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน ($\mu = 3.54, \mu = 3.37$ ตามลำดับ) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า มีความแตกต่างกันทุกข้อ ดังนี้

1. การกำหนดโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในแผนปฏิบัติการ
2. งบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อม
3. การส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมโครงการด้านสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนฯ
4. การจัดกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมให้นักเรียนเลือกตามความสามารถและความถนัด
5. การให้ความรู้และประสบการณ์แก่นักเรียนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน
6. การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ

7. การเลือกใช้วัสดุจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด
8. การเลือกใช้วัสดุในท้องถิ่นที่ประหยัดและคุ้มค่าใช้ในการจัดกิจกรรม
9. การให้นักเรียนมีส่วนร่วมวางแผนการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการสิ่งแวดล้อม
10. การจัดกิจกรรมที่ช่วยป้องกันและลดมลพิษสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 4.11 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ด้านการบริหารงานสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน

การบริหารงานสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน	ผู้บริหาร			ครูอาจารย์		
	μ	Ó	ระดับการปฏิบัติ	μ	Ó	ระดับการปฏิบัติ
1. มีการกำหนดเป็นนโยบายและมอบหมายให้ มีผู้รับผิดชอบโครงการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนอย่างชัดเจน	3.70	0.82	มาก	3.45	0.83	ปานกลาง
2. มีการให้ ครู นักเรียน นักการภารโรงมีส่วนร่วมในการวางแผน การจัดสิ่งแวดล้อม	3.70	0.79	มาก	3.40	0.87	ปานกลาง
3. มีการจัดทำแผนปฏิบัติการ โครงการ สิ่งแวดล้อม	3.56	0.82	มาก	3.41	0.83	ปานกลาง
4. มีการวิเคราะห์นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน	3.35	0.76	ปานกลาง	3.23	0.85	ปานกลาง
5. มีการรวบรวมข้อมูลสภาพแวดล้อมที่ตอบสนองนโยบายอย่างชัดเจน	3.31	0.71	ปานกลาง	3.16	0.84	ปานกลาง
6. มีการ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลงานเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเป็นระยะๆ	3.35	0.75	ปานกลาง	3.17	0.86	ปานกลาง
7. มีการสรรหาบุคลากรที่มีผลงานดีเด่นในการอนุรักษ์รักษาสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน	3.11	0.71	ปานกลาง	3.11	0.94	ปานกลาง
8. มีการส่งเสริมบุคลากรให้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน	3.43	0.89	ปานกลาง	3.33	0.90	ปานกลาง
9. มีการร่วมมือประสานงานกับโรงเรียนอื่นหรือหน่วยงานอื่นๆ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม	3.22	0.80	ปานกลาง	3.26	0.95	ปานกลาง
รวม	3.44	0.65	ปานกลาง	3.28	0.75	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.11 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ต่อการบริหารงาน สิ่งแวดล้อมของโรงเรียน โดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน ($\mu = 3.44$, $\mu = 3.28$ ตามลำดับ) เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อ พบว่า มีความแตกต่างกัน ดังนี้

1. การกำหนดเป็นนโยบายและมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบโครงการฯ
2. การให้ครู นักเรียน นักการภารโรงมีส่วนร่วมวางแผนการจัดสิ่งแวดล้อม
3. การจัดทำแผนปฏิบัติการโครงการสิ่งแวดล้อม
4. การวิเคราะห์นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน
5. การรวบรวมข้อมูลสภาพแวดล้อมที่ตอบสนองนโยบายอย่างชัดเจน
6. การนิเทศติดตามประเมินผลงานเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเป็นระยะๆ
7. การส่งเสริมบุคลากรให้มีส่วนร่วมในการรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อม
8. การร่วมมือประสานงานกับโรงเรียนอื่นหรือหน่วยงานอื่นๆ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

ยกเว้น การสรรหาบุคลากรที่มีผลงานดีเด่นในการรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ต่อการบริหารงานสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน ($\mu = 3.11$)

ตารางที่ 4.12 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ด้านความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนด้าน สิ่งแวดล้อม

ด้านความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านสิ่งแวดล้อม	ผู้บริหาร			ครูอาจารย์		
	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ
1. มีการจัดทำโครงการเกี่ยวกับการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนและชุมชน	3.54	0.74	มาก	3.32	0.87	ปานกลาง
2. มีการประสานงานเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น	3.47	0.92	ปานกลาง	3.33	0.83	ปานกลาง
3. มีการบริการข่าวสารหรือข้อมูลที่ถูกต้องด้านสิ่งแวดล้อมแก่ชุมชน	3.33	0.80	ปานกลาง	3.17	0.85	ปานกลาง
4. มีการเชิญวิทยากรซึ่งเป็นภูมิปัญญาชาวบ้านมาสร้างเสริมงานเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	3.04	0.77	ปานกลาง	2.95	0.90	ปานกลาง
5. มีการเผยแพร่ผลงานที่ดีของโรงเรียนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นแบบอย่างแก่ชุมชน	3.18	0.93	ปานกลาง	3.13	0.93	ปานกลาง

ตารางที่ 4.12 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ด้านความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนด้าน
สิ่งแวดล้อม (ต่อ)

ด้านความร่วมมือระหว่างโรงเรียน กับชุมชน ด้านสิ่งแวดล้อม	ผู้บริหาร			ครูอาจารย์		
	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ
6. มีการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญห เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมร่วมกับชุมชน	3.14	0.79	ปานกลาง	3.11	0.86	ปานกลาง
7. มีการสรรหาคณากรในชุมชนเพื่อยกย่อง เชิดชูเกียรติ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี	3.06	0.97	ปานกลาง	2.95	0.87	ปานกลาง
8. มีการสนับสนุนชุมชนให้จัดตั้งองค์การ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	2.95	0.96	ปานกลาง	2.98	0.89	ปานกลาง
9. การประชาสัมพันธ์ผลงานเกี่ยวกับการ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	3.08	0.96	ปานกลาง	3.08	0.88	ปานกลาง
รวม	3.20	0.74	ปานกลาง	3.11	0.77	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.12 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ต่อความร่วมมือ
ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน ($\mu = 3.20$, $\mu = 3.11$
ตามลำดับ) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า มีความแตกต่างกัน ดังนี้

1. การจัดทำโครงการเกี่ยวกับการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนและชุมชน
2. การประสานงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น
3. การบริการข่าวสารหรือข้อมูลที่ถูกต้องด้านสิ่งแวดล้อมแก่ชุมชน
4. การเชิญวิทยากรด้านภูมิปัญญาชาวบ้านมาสร้างสรรค์งานเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
5. การเผยแพร่ผลงานที่ดีของโรงเรียนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นแบบอย่างแก่ชุมชน
6. การจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมร่วมกับชุมชน
7. การสรรหาคณากรในชุมชนเพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี
8. การสนับสนุนชุมชนให้จัดตั้งองค์การเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

ยกเว้น การประชาสัมพันธ์ผลงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็น
ของผู้บริหารและครูอาจารย์ต่อความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม
ไม่แตกต่างกัน ($\mu = 3.08$)

การตรวจสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 4.13 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน

บทบาทผู้บริหารและครูอาจารย์ในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนด้าน	ผู้บริหาร			ครู อาจารย์		
	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ
1.การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	3.73	0.58	มาก	3.56	0.63	มาก
2.การสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคลากรของโรงเรียน	3.51	0.72	มาก	3.32	0.79	ปานกลาง
3. การจัดกิจกรรมรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน	3.54	0.62	มาก	3.37	0.73	ปานกลาง
4.การบริหารงานและรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน	3.44	0.65	ปานกลาง	3.28	0.75	ปานกลาง
5.ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม	3.20	0.74	ปานกลาง	3.11	0.77	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.48	0.58	ปานกลาง	3.33	0.66	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.13 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ต่อระดับการปฏิบัติด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน ($\mu = 3.48$ และ $\mu = 3.33$ ตามลำดับ) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันทุกด้าน ดังนี้

1. การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน
2. การสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคลากรของโรงเรียน
3. การจัดกิจกรรมรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน
4. การบริหารงานและรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน
5. ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม

สรุปผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ทุกด้านทั้งโดยรวมและจำแนกเป็นรายข้อมีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยทุกข้อ

ปัญหาและข้อเสนอแนะตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูอาจารย์ในการจัดการ สิ่งแวดล้อมของโรงเรียน

ตารางที่ 4.14 ปัญหาและข้อเสนอแนะตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ในการจัดการ
สิ่งแวดล้อมของโรงเรียน

ลำดับ	ปัญหาและข้อเสนอแนะตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อม ของโรงเรียน	ความถี่	
		(N=145)	ร้อยละ
1	งบประมาณไม่เพียงพอ	139	95.86
2	ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกลในการจัดการสิ่งแวดล้อมให้เอื้อประโยชน์ต่อ โรงเรียน และฟังความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติ	92	63.44
3	ควรหาความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนรอบข้าง	88	60.68
4	ควรจัดระบบแยกขยะให้เหมาะสม เพราะขยะบางอย่างมีมูลค่า	87	60.00
5	ควรปลูกฝังและสร้างความตระหนักในปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อ การดำรงชีวิตให้แก่นักเรียน เพื่อเป็นการกระตุ้นอย่างต่อเนื่อง	86	59.31
6	ควรติดตามประเมินผล ประชาสัมพันธ์ยกย่องบุคคล นักเรียน รักษาสิ่งแวดล้อม	83	57.24
7	ควรหามาตรการในการกำจัดขยะ โดยการเปลี่ยนวิกฤติให้เป็น โอกาส เช่น โครงการรีไซเคิล ฯลฯ	80	55.17
8	ผู้บริหารควรมีการวางแผนประชุม และกำหนดเป้าหมายในการจัดสิ่งแวดล้อม ของโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม	77	53.10
9	ครูประจำชั้นต้องติดตามนักเรียน ชี้แนวทางในการลด และจำกัดขยะให้น้อยลง ปลูกฝังนักเรียนให้รู้จักรักสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน สร้างสิ่งแวดล้อมให้สวยงาม ร่มรื่น น่าอยู่ น่ามอง	72	49.65
10	แต่งตั้งทีมงานบุคลากรในโรงเรียน และนักเรียน ให้ช่วยกันดูแล สิ่งแวดล้อม ในโรงเรียน พร้อมทั้งประเมินผลเป็นระยะๆ	70	48.27
11	ผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบไม่ได้รับการพัฒนาความรู้ด้านการจัดการ สิ่งแวดล้อมตามหลักทางวิชาการ	65	44.82
12	ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญกับปัญหาสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน	50	34.48
13	ปัญหาอื่นๆ เช่น อาคารสถานที่ไม่ทันสมัย ชุมชนแออัด ขาดเตาเผาขยะ ถังขยะไม่เพียงพอ ขาดน้ำ ชาวบ้านไม่มีจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม ฯลฯ	47	32.41

จากตารางที่ 4.14 แสดงว่า สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูอาจารย์ต่อการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน จำนวน 145 คน พบว่า ส่วนใหญ่ ผู้บริหารและครูอาจารย์ให้ความสำคัญต่อปัญหาด้านงบประมาณไม่เพียงพอ มากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 95.86 รองลงมา คือ ต้องให้ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกลในการจัดการสิ่งแวดล้อม คิดเป็น ร้อยละ 63.44 และปัญหาอื่นๆ เช่น อาคารสถานที่ไม่ทันสมัย ชุมชนแออัด ขาดเตาเผาขยะถึงขยะไม่เพียงพอ ขาดน้ำ ชาวบ้านไม่มีจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.41

ตารางที่ 4.15 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูอาจารย์ในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน จำแนกตามกลุ่มเพศ

ความคิดเห็นด้าน	ชาย		หญิง		ผลรวม	
	μ	σ	μ	σ	μ	σ
1. การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	3.65	0.61	3.54	0.64	3.58	0.63
2. การสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคลากรของโรงเรียน	3.39	0.78	3.31	0.74	3.34	0.75
3. การจัดกิจกรรมรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน	3.63	0.67	3.37	0.74	3.39	0.72
4. การบริหารงานและรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน	3.36	0.74	3.26	0.74	3.29	0.74
5.ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม	3.18	0.78	3.09	0.76	3.12	0.77
ค่าเฉลี่ยรวมทั้งหมด	3.40	0.65	3.31	0.65	3.34	0.65

ตารางที่ 4.15 แสดงว่า ผลการตรวจสอบสมมติฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน โดยภาพรวมและจำแนกตามกลุ่มเพศชายและหญิง เป็นรายด้านทุกด้าน มีความแตกต่างกัน ดังนี้

1. การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน
2. การสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคลากรของโรงเรียน
3. การจัดกิจกรรมรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน
4. การบริหารงานและรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน
5. ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม

ซึ่งมีความสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ทุกด้าน ทั้งโดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ตารางที่ 4.16 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูอาจารย์ในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน จำแนกตามกลุ่มอายุ

ความคิดเห็นด้าน	21 – 30 ปี		31 – 40 ปี		41 – 50 ปี		51 ปีขึ้นไป		ผลรวม	
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ
1.การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	3.68	0.61	3.51	0.41	3.55	0.66	3.57	0.64	3.58	0.63
2.การสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคลากรของโรงเรียน	3.42	0.69	3.42	0.51	3.30	0.80	3.31	0.75	3.36	0.75
3.การจัดกิจกรรมรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน	3.57	0.59	3.47	0.44	3.32	0.75	3.36	0.79	3.39	0.72
4.การบริหารงานและรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน	3.43	0.65	3.42	0.49	3.26	0.80	3.23	0.76	3.29	0.74
5.ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม	3.30	0.63	3.21	0.55	3.07	0.83	3.06	0.78	3.12	0.77
ค่าเฉลี่ยรวม	3.48	0.56	3.41	0.40	3.30	0.70	3.31	0.67	3.34	0.65

ตารางที่ 4.16 แสดงว่า ผลการตรวจสอบสมมติฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน โดยภาพรวมและจำแนกตามกลุ่มอายุเป็นรายด้าน มีความแตกต่างกันทุกด้าน ดังนี้

1. การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน
2. การสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคลากรของโรงเรียน
3. การจัดกิจกรรมรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน
4. การบริหารงานและรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน
5. ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม

ซึ่งมีความสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ทุกด้าน ทั้งโดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ตารางที่ 4.17 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูอาจารย์ในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ความคิดเห็นด้าน	ปริญญาตรี		ปริญญาโท		ปริญญาเอก		อื่นๆ		ผลรวม	
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ
1.การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	3.59	0.62	3.56	0.69	3.27	0.58	3.30	0.77	3.58	0.63
2.การสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคลากรของโรงเรียน	3.35	0.74	3.20	0.86	3.41	0.49	2.98	0.87	3.34	0.75
3.การจัดกิจกรรมรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน	3.40	0.72	3.30	0.76	3.23	0.73	3.21	0.87	3.39	0.72
4.การบริหารงานและรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน	3.31	0.73	3.21	0.86	3.18	0.46	3.10	0.86	3.29	0.74
5.ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม	3.14	0.76	3.98	0.87	2.68	0.56	3.07	0.87	3.12	0.77
ค่าเฉลี่ยรวม	3.36	0.64	3.25	0.75	3.15	0.44	3.13	0.78	3.34	0.65

ตารางที่ 4.17 แสดงว่าผลการตรวจสอบสมมติฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน โดยภาพรวมและจำแนกตามวุฒิการศึกษาเป็นรายด้าน มีความแตกต่างกันทุกด้าน ดังนี้

1. การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน
2. การสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคลากรของโรงเรียน
3. การจัดกิจกรรมรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน
4. การบริหารงานและรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน
5. มีความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม

ซึ่งมีความสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ทุกด้าน ทั้งโดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ตารางที่ 4.18 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูอาจารย์ในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่ง

ความคิดเห็นด้าน	ผู้อำนวยการ		ผู้ช่วยผู้อำนวยการ		ครูอาจารย์		หัวหน้ากลุ่ม		ผลรวม	
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ
1.การจัดบรรยากาศและ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน	3.65	0.59	3.57	0.64	3.81	0.58	3.51	0.61	3.58	0.63
2.การสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคลากรของโรงเรียน	3.44	0.76	3.33	0.73	3.57	0.69	3.25	0.92	3.34	0.75
3.การจัดกิจกรรมรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน	3.57	0.67	3.39	0.71	3.51	0.57	3.25	0.85	3.39	0.72
4.การบริหารงานและรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน	3.51	0.71	3.28	0.73	3.36	0.59	3.28	0.93	3.29	0.74
5.ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม	3.08	0.74	3.12	0.76	3.32	0.73	3.06	0.83	3.12	0.77
ค่าเฉลี่ยรวม	3.45	0.64	3.34	0.64	3.51	0.53	3.27	0.77	3.34	0.65

ตารางที่ 4.18 แสดงว่าผลการตรวจสอบสมมติฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน โดยภาพรวมและจำแนกตามตำแหน่งเป็นรายด้าน มีความแตกต่างกันทุกด้าน ดังนี้

1. การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน
2. การสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคลากรของโรงเรียน
3. การจัดกิจกรรมรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน
4. การบริหารงานและรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน
5. ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม

ซึ่งมีความสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ทุกด้าน ทั้งโดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ตารางที่ 4.19 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูอาจารย์ในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน จำแนกตามประการณ์ในการปฏิบัติงาน

ความคิดเห็นด้าน	1 – 5 ปี		6 – 11 ปี		11 ปีขึ้นไป		ผลรวม	
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ
1.การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	3.66	0.54	3.55	0.55	3.56	0.66	3.58	0.63
2.การสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคลากรของโรงเรียน	3.40	0.64	3.49	0.55	3.30	0.79	3.34	0.75
3.การจัดกิจกรรมรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน	3.54	0.57	3.40	0.55	3.34	0.76	3.39	0.72
4.การบริหารงานและรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน	3.42	0.64	3.43	0.56	3.25	0.78	3.29	0.74
5.ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านสิ่งแวดล้อม	3.23	0.58	3.32	0.63	3.08	0.81	3.12	0.77
ค่าเฉลี่ยรวม	3.45	0.51	3.45	0.52	3.31	0.69	3.34	0.65

ตารางที่ 4.19 แสดงว่า ผลการตรวจสอบสมมติฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน โดยภาพรวมและจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเป็นรายด้าน มีความแตกต่างกันทุกด้าน ดังนี้

1. การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน
2. การสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคลากรของโรงเรียน
3. การจัดกิจกรรมรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน
4. การบริหารงานและรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน
5. ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม

ซึ่งมีความสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ทุกด้าน ทั้งโดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ตารางที่ 4.20 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูอาจารย์ในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ความคิดเห็นด้าน	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		ผลรวม	
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ
1.การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	3.55	0.45	3.66	0.65	3.49	0.62	3.58	0.63
2.การสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคลากรของโรงเรียน	3.43	0.51	3.40	0.79	3.24	0.71	3.34	0.75
3.การจัดกิจกรรมรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน	3.29	0.53	3.45	0.74	3.33	0.72	3.39	0.72
4.การบริหารงานและรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน	3.25	0.60	3.34	0.71	3.25	0.80	3.29	0.74
5.ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านสิ่งแวดล้อม	3.03	0.66	3.18	0.79	3.07	0.75	3.12	0.77
ค่าเฉลี่ยรวม	3.31	0.45	3.41	0.66	3.28	0.66	3.34	0.65

ตารางที่ 4.20 แสดงว่า ผลการตรวจสอบสมมติฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน โดยภาพรวมและจำแนกตามขนาดโรงเรียนเป็นรายด้าน มีความแตกต่างกันทุกด้าน ดังนี้

1. การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน
2. การสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคลากรของโรงเรียน
3. การจัดกิจกรรมรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน
4. การบริหารงานและรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน
5. ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม

ซึ่งมีความสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ทุกด้าน ทั้งโดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน